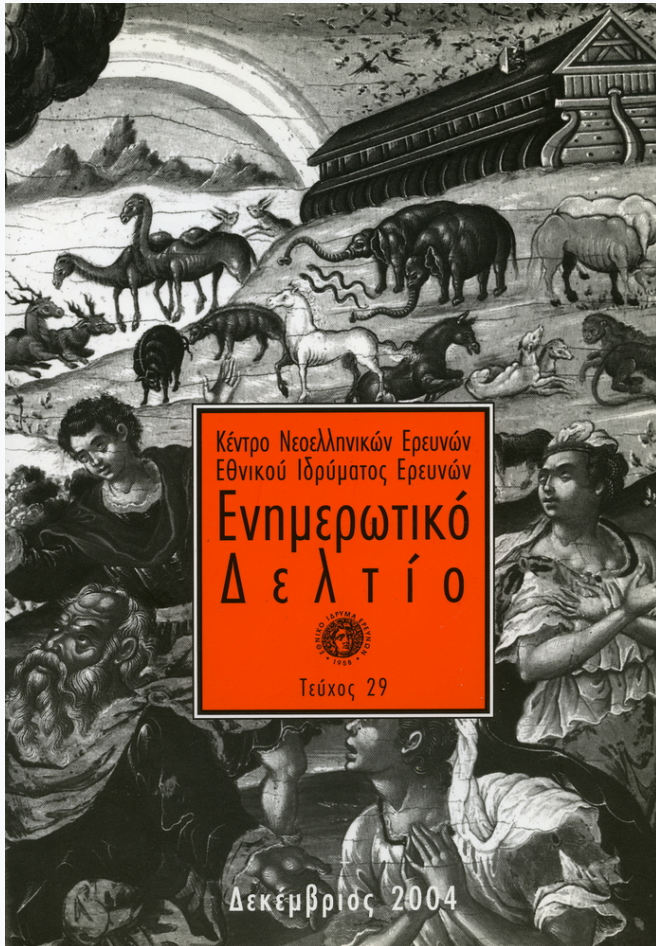

Ενημερωτικό Δελτίο

Τόμ. 29 (2004)

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

doi: [10.12681/news.236](https://doi.org/10.12681/news.236)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ. (2009). *Ενημερωτικό Δελτίο*, 29, 48–56. <https://doi.org/10.12681/news.236>

Τα Σεμινάρια του ΚΝΕ

Τα Σεμινάρια του ΚΝΕ συνεχίστηκαν και κατά το 2004 με ικανοποιητική συχνότητα, προσφέροντας την ευκαιρία διαλόγου και προβληματισμού πάνω σε μια ευρύτατη θεματολογία στον χώρο των επιστημών του ανθρώπου. Στο βήμα των σεμιναρίων διασταυρώθηκαν, κατά το 2004, τα μέλη του ΚΝΕ με πολλούς επισκέπτες ερευνητές, που περαστικοί από την Αθήνα θέλησαν να μας ενημερώσουν για τις επιστημονικές τους αναζητήσεις, να μας ωφελήσουν και να ωφεληθούν από τις ερωτήσεις μας. Μπορούμε να θεωρήσουμε ότι με τη συμπλήρωση μιας τετραετίας τακτικής λειτουργίας των Σεμιναρίων της Παρασκευής έχει καθιερωθεί στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών ένα βήμα επιστημονικού διαλόγου που συντείνει στην προαγωγή της βασικής έρευνας στις επιστήμες του ανθρώπου στη χώρα μας.

6 Φεβρουαρίου 2004

Χριστίνα Αγγριαντώνη - Μαρία Χριστίνα Χατζηϊωάννου - Ευρυδίκη Σιφναίου, "Ιστορία των επιχειρήσεων και Βιομηχανική Αρχαιολογία: Θεωρητικές αναζητήσεις και ερευνητικά έργα".

2 Απριλίου 2004

Liz Potter, "British philhellenism and the historiography of Greece: the case of George Finlay (1799-1875)".

30 Απριλίου 2004

Πέτια Γιάνεβα, "Η Ελληνική Γλώσσα στο αρχείο των χειρογράφων του Κωνσταντίνου Φωτιάδη (Fotinov)".

14 Μαΐου 2004

Μιχάλης Ψαλιδόπουλος, "Ο οικονομικός φιλελευθερισμός στην Ελλάδα κατά τον 19ο αιώνα".

28 Μαΐου 2004

Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, "Αναδρομή στην ιστοριογραφία του Κυπριακού".

24 Σεπτεμβρίου 2004

Lucian Ashworth, "David Mitraný and South Eastern Europe".

8 Οκτωβρίου 2004

Vladimir Mischevca, "Un prince phanariote inconnu: Emmanuel Gianì-Rosetti (1715-1794)".

12 Οκτωβρίου 2004

Ευρυδίκη Σιφναίου, "Η ελληνική παροικία της Οδησσού στα τέλη του 19ου αιώνα".

19 Νοεμβρίου 2004

Boris Fonkích, "Χειρόγραφα και έγγραφα νεοελληνικού ενδιαφέροντος στις ρωσικές συλλογές".

10 Δεκεμβρίου 2004

Jacques Bouchard, "Ο πρώιμος Διαφωτισμός στις παραδουνάβιες ηγεμονίες (1680-1780)".

Ζητήματα ιστορίας

Ερμηνείες και αναπαραστάσεις: ιστοριογραφία, απομνημόνευμα, λογοτεχνία

Υπεύθυνος: Σπύρος Ασδραχάς

Τα ερμηνευτικά σχήματα της νεοελληνικής ιστοριογραφίας, ιδίως του 19ου και του 20ού αιώνα, αλλά και τα αντίστοιχα των προσωπικών μαρτυριών, όπως εκφράζονται από τα απομνημονεύματα και επίσης οι αναπαραστάσεις του κοινωνικού και των προσλήψεων του παρελθόντος, όπως καταγράφονται από τη λογοτεχνία, αποτελούν τα αντικείμενα του Σεμιναρίου κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004/2005. Το Σεμινάριο έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου (Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας).

Νεότερος Πολιτικός Ουμανισμός

Υπεύθυνος: Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης

Το μεταπτυχιακό σεμινάριο "Θέματα ιστορίας της πολιτικής σκέψης" είναι ενταγμένο στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Πολιτικής Επιστήμης και Κοινωνιολογίας του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Κατά το φθινοπωρινό εξάμηνο του έτους 2004-2005 ως ειδικό αντικείμενο του σεμιναρίου ορίστηκε το ρεύμα του πολιτικού στοχασμού που επικράτησε να ονομάζεται "πολιτικός ουμανισμός". Οι συναντήσεις διεξήχθησαν στο Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών ως ανοιχτό σεμινάριο προσιτό και σε άλλους ενδιαφερόμενους ερευνητές επί πλέον των εγγεγραμμένων μεταπτυχιακών φοιτητών. Πολιτικός ουμανισμός χαρακτηρίζεται η παράδοση του πολιτικού στοχασμού που βλέπει την πραγμάτωση του ατόμου στην ένταξή του, μέσω της άσκησης της κλασικής πολιτικής αρετής, στην οργανωμένη κοινότητα. Σύμφωνα με τη θεωρία του πολιτικού ουμανισμού η ολοκλήρωση του εγκόσμιου ατόμου επιτυγχάνεται κατ' εξοχήν δια της συμμετοχής στην πολιτική ζωή, τη μέθεξη σε συλλογικούς στόχους και την τελική υπέρβαση των στενών ορίων του ατομικού εαυτού με την ταύτιση του ατόμου με τα συλλογικά πεπρωμένα του κοινωνικού συνόλου. Στο σεμινάριο εξετάστηκαν οι ιστορικές καταβολές του πολιτικού ουμανισμού στην εμπειρία των κοινοτήτων της βόρειας Ιταλίας κατά τον όψιμο Μεσαίωνα και την Αναγέννηση, με ιδιαίτερη έμφαση στα πρότυπα της Φλωρεντίας και της Βενετίας· ο Βυζαντινός ουμανισμός και η πολιτική του εκδοχή κατά τον 15ο αιώνα· ο "βόρειος πολιτικός ουμανισμός" με κυριότερους εκπροσώπους τον Έρασμο και τον Μώρο· και τέλος οι επιβιώσεις του ουμανισμού στον αγλικό ριζοσπαστισμό του 17ου αιώνα και στον ριζοσπαστισμό του Διαφωτισμού.

Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολογίας Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς
Φιλοξενούμενο πρόγραμμα στο ΚΝΕ/ΕΙΕ
Διαρκές Σεμινάριο

Τετάρτη, 13 Οκτωβρίου: Ζιζή Σαλίμπα, "Υπηρετρία στην ελληνική πόλη (1834-1940)".
Συζητητές: Μιχάλης Κοπιδάκης, Ανδρέας Λύτρας, Βαγγέλης Πρόντζας.

Τετάρτη, 3 Νοεμβρίου: Κώστας Κατσάπης, "Κοινωνική ιστορία του rock and roll φαινομένου, 1955-1967".
Συζητητές: Ελίζα Άννα Δελβερούδη, Λεωνίδα Καλλιβρετάκης, Χίλντα Παπαδημητρίου.

Πέμπτη, 11 Νοεμβρίου: Κωνσταντίνος Ταμπάκης, "Η εκπαίδευση των δασκάλων στις φουσικές επιστήμες την περίοδο 1830-1950".
Συζητητές: Δαυίδ Αντωνίου, Θεόδωρος Κρητικός, Κώστας Σκορδούλης.

Πέμπτη, 25 Νοεμβρίου: Δέσποινα Καρακατσάνη, "Εκπαιδευτικές πρακτικές και σχολικά ήθη στο πρωτοβάθμιο σχολείο κατά την πρώτη μεταπολεμική περίοδο (1950-1975)".
Συζητητές: Βάσω Βασιλού-Παπαγεωργίου, Κατερίνα Ντόνα, Μαρία Παπαθανασίου, Χρήστος Τζήκας.

Τετάρτη, 1 Δεκεμβρίου: Σοφία Πέττα, "Νέες μορφές θρησκευτικότητας στη σύγχρονη Ελλάδα (1974-2003): οι διαδικασίες εξατομίκευσης και οι θρησκευτικές αναζητήσεις των νέων".
Συζητητές: Σάββας Αγουρίδης, Ηλίας Νικολακόπουλος, Νίκος Σερντεδάκης, Κωνσταντίνος Τσουκαλάς.

Πέμπτη, 9 Δεκεμβρίου: Αθηνά Χατζηδημητρίου, "Παραστάσεις εκπαίδευσης νέων στην αττική αγγειογραφία κατά τους αρχαϊκούς και κλασικούς χρόνους".
Συζητητές: Πάνος Βαλαβάνης, Ρένα Πέππα-Παπαϊωάννου.

Επιτροπή ΙΑΕΝ: Σπύρος Ι. Ασδραχάς, Γιάννης Γιαννουλόπουλος, Τριαντάφυλλος Σκλαβενίτης (Εκπρόσωπος της Επιτροπής και Υπεύθυνος του Σεμιναρίου).

Είκοσι χρόνια

(Ερμούπολη Σύρου, 2-15 Ιουλίου 2004)

Το Επιστημονικό και Μορφωτικό Ίδρυμα Κυκλάδων (ΕΜΙΚ) οργάνωσε και αυτό το καλοκαίρι, για εικοστό χρόνο, τα Σεμινάρια της Ερμούπολης, από την Παρασκευή 2 Ιουλίου έως την Πέμπτη 15 Ιουλίου, με την επιστημονική και οργανωτική συνεργασία του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Τα Σεμινάρια πραγματοποιήθηκαν στην κεντρική αίθουσα του κτιρίου των ΓΑΚ - Αρχαία Νομού Κυκλάδων (πλατεία Μιαούλη) και στο Βιομηχανικό Μουσείο Ερμούπολης. Ενισχύθηκαν οικονομικά από τους ακόλουθους κρατικούς φορείς, οργανισμούς και χορηγούς προς τους οποίους εκφράζονται και από τη θέση αυτή οι πιο θερμές μας ευχαριστίες: Υπουργείο Πολιτισμού - Κληροδότημα Δημητρίου και Λιλίκας Μωραϊτή.

Οι διοργανωτές των Σεμιναρίων Ερμούπολης ευχαριστούν θερμά την προϊσταμένη των Αρχαίων Νομού Κυκλάδων (ΓΑΚ), κυρία Αγγελική Ψιλοπούλου, για τη φιλοξενία και την αμέριστη συμπαράστασή της στη διεξαγωγή των Σεμιναρίων.

Στα Σεμινάρια, όπως και κάθε χρόνο, συμμετείχε ένας μεγάλος αριθμός επιστημόνων από την Ελλάδα και το εξωτερικό καλύπτοντας με τις ανακοινώσεις και τις παρεμβάσεις τους ένα ευρύ φάσμα θεμάτων του χώρου των ανθρωπιστικών επιστημών.

Οι θεματικές ενότητες ήταν οι ακόλουθες: 1. Διασπορά και διεθνικά δίκτυα: Νέες εννοιολογήσεις του μεταναστευτικού φαινομένου, 2. Ιστορία και αφήγηση, 3. Ριζοσπαστικές προσεγγίσεις της επιστήμης και Ιστορία των επιστημών, 4. Αρχαιακά τεκμήρια του Αιγαϊακού χώρου (17ος-18ος αι.): Αναγνώσεις από διαφορετικές οπτικές, 5. Ανιχνεύοντας επαγγελματικές δραστηριότητες και τεχνικές σε τεκμήρια του παρελθόντος, 6. *National Identities of Engineers: their past and present*, 7. Ζητήματα ιστορίας και φιλοσοφίας της τεχνολογίας. Τεχνολογία και πολιτισμός.

Το Σάββατο 10 Ιουλίου παρουσιάστηκε η διάλεξη της Μαρίας Κωνσταντουδάκη - Κιτρομηλίδου, Αν. Καθηγήτριας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με θέμα: "Δομήνικος Θεοτοκόπουλος ο δείξας". Η σημασία της εικόνας της Σύρου και η προώθηση της έρευνας για τον μεγάλο ζωγράφο.

Διεθνής συνάντηση

Ριζοσπαστικές προσεγγίσεις της επιστήμης και Ιστορία των επιστημών
(Σεμινάρια της Ερμούπολης, 6-8 Ιουλίου 2004)

Η πρόσληψη, διάδοση και γενικότερα η σχέση μιας κοινωνίας με τις επιστήμες είναι και ήταν ένα σαφέστατο ιδεολογικό θέμα. Κατ'επέκταση, η ενασχόληση με την ιστορία των επιστημών είναι ένα πολιτικό εγχείρημα. Η κοινότητα της ιστορίας των επι-

στημών ήρθε αντιμέτωπη με αυτή την απλή αλήθεια από το 1931, όταν η σοβιετική αντιπροσωπία με επικεφαλής τον Μπουχάριν έθεσε πολιτικά και ιδεολογικά προβλήματα στο 2ο διεθνές συνέδριο του κλάδου. Έκτοτε, πληθώρα ιδεών και ρευμάτων συγκρούστηκαν, δίνοντας ερμηνείες για τη φύση, τη χρήση και την εξέλιξη των επιστημών. Ορισμένα από αυτά τα ρεύματα, λόγω της καινοτομίας τους, τουλάχιστον όταν πρωτοεμφανίστηκαν, χαρακτηρίστηκαν ως ριζοσπαστικά.

Στο συμπόσιο-σεμινάριο "Ριζοσπαστικές προσεγγίσεις της επιστήμης και ιστορία των επιστημών" επιχειρήθηκε μια διεπιστημονική προσέγγιση και συζήτηση αυτών των ρευμάτων: φυσικοί, βιολόγοι, μαθηματικοί, ιστορικοί των επιστημών, εκπαιδευτικοί, κοινωνιολόγοι, φιλόσοφοι, ψυχίατροι, ιστορικοί, κατάθεσαν τη δική τους ματιά, συζήτησαν και ενίοτε συγκρούστηκαν σχετικά με το πολύπλευρο αυτό θέμα.

Μαρξισμός και επιστήμες, σχέση επιστήμης και παράδοσης, αντιδράσεις σε ριζοσπαστικά επιστημονικά ρεύματα, σύγκρουση επιστημονικής και μη επιστημονικής κουλτούρας, ριζοσπαστικά εκπαιδευτικά ρεύματα στη διδασκαλία των επιστημών, ήταν μερικά από τα θέματα που παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν.

Την πρωτοβουλία για τη διοργάνωση του συμποσίου πήραν το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών και το Πρόγραμμα Ιστορίας των Επιστημών του ΚΝΕ/ΕΙΕ, η επιτυχία όμως - ήρθαν στη Σύρο περίπου 60 άτομα για τον σκοπό αυτό- οφείλεται στην πλαισίωση από συναδέλφους από όλη την Ελλάδα. Οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν από κοινού στη δημιουργία ενός δικτύου συζήτησης και διακίνησης κειμένων, με ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://groups.yahoo.com/group/HRSN>.

Τα πρακτικά του συμποσίου θα εκδοθούν σύντομα.

Θύμιος Νικολαΐδης

Συνάντηση

Αρχαιολογικά τεκμήρια του αιγαιακού χώρου (17ος-18ος αι.)

Αναγνώσεις από διαφορετικές οπτικές

(Σεμινάρια της Ερμούπολης, 8-9 Ιουλίου 2004)

Τα νησιά του Αιγαίου αποτελούν προνομιακό χώρο μελέτης για τις κοινωνίες του ελληνικού χώρου για την εποχή που προηγείται του 19ου αιώνα. Οι ιστορικές τύχες των νησιών, οι συνθήκες συγκρότησης και διαμόρφωσης των νησιωτικών κοινωνιών, οι οσμώσεις με τους διαδοχικούς κατακτητές και τις διαφορετικές πολιτισμικές τους παραδόσεις άφησαν ισχυρό το ίχνος τους, μεταξύ άλλων, και σ' ένα πλούσιο τεκμηριωτικό υλικό της περιόδου της οθωμανικής κυριαρχίας. Το υλικό αυτό -κοινοτικά, νοταριακά, εκκλησιαστικά, ιδιωτικά έγγραφα και κατάστιχα όπως και οι σχετικές προς αυτά δικαστικές αποφάσεις- αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης σύγχρονων αλλά και παλαιότερων ερευνητών, ποικίλων επιστημονικών προελεύσεων και ετοιμοτήτων, οι οποίοι με το έργο τους ανέδειξαν τις πολλαπλές αναγνώσεις και οπτικές από τις οποίες μπορούν να προσεγγιστούν οι γραπτές αυτές πηγές.

Στο πλαίσιο των "Σεμιναρίων της Ερμούπολης 2004" διοργανώθηκε μια συνάντηση που επιδίωξε -μέσα από την παρουσίαση της προβληματικής που ανακύπτει από τύπους τεκμηρίων ή μεμονωμένων παραδειγμάτων- να αναδείξει ακριβώς τις διαφορετικές δυνατότητες ανάγνωσης που το υλικό αυτό επιδέχεται, καθώς και τα ενδεχόμενα σημεία σύγκλισης μεταξύ των επιμέρους προσεγγίσεων. Παράλληλα η συνάντηση της Σύρου επιδίωξε να ενισχύσει περαιτέρω την επικοινωνία μεταξύ ερευνητών που μελετούν τις πηγές αυτές και να συμβάλει στην ανάπτυξη γόνιμου διαλόγου και κριτικής αποτίμησης, σε ένα περιβάλλον φιλικό, χωρίς τον επίσημο, τυπικό χαρακτήρα ενός συνεδρίου. Στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 8 και 9 Ιουλίου 2004 μετείχαν με ανακοινώσεις οι Δημήτρης Δημητρόπουλος, Ελευθερία Ζέη, Εύα Καλπουρτζή, Γιάννης Καραχρήστος, Αγλαΐα Κάσδαγλη, Σοφία Λαΐου, Λίντα Παπαγαλάνη, Μαρία Σπηλιωτοπούλου, Μαρούλα Συναρέλλη, Ειρήνη Τουνταςάκη.

Δημήτρης Δημητρόπουλος

Ανικνεύοντας επαγγελματικές δραστηριότητες και τεχνικές

σε τεκμήρια του παρελθόντος

(Σεμινάρια της Ερμούπολης, 9-10 Ιουλίου 2004)

Τις τελευταίες δεκαετίες η μελέτη των προβιομηχανικών τεχνικών έχει αποτελέσει ιδιαίτερο αντικείμενο επιστημονικής έρευνας, η οποία διεξάγεται από διάφορους επιστημονικούς και επαγγελματικούς χώρους υπό ποικίλες οπτικές. Θεωρούμε όμως ότι παρά τα σημαντικά βήματα που έχουν γίνει και τον διεπιστημονικό διάλογο που έχει ανοίξει -ιδιαίτερα μέσα από ημερίδες και θεματικά συνέδρια- το ερευνητικό αυτό πε-

δίο εξακολουθεί να παραμένει νέο για τα ελληνικά πράγματα, ενώ αιτούμενα παραμένουν η σύνθεση των παράλληλων προσεγγίσεων και η συγκρότηση μιας επιστημονικής κοινότητας, εξοικειωμένης με τη μελέτη αυτού του επιστημονικού πεδίου.

Σε αυτή την κατεύθυνση ελπίζουμε να συνέβαλε και η συνάντηση με θέμα "Ανιχνεύοντας επαγγελματικές δραστηριότητες και τεχνικές σε τεκμήρια του παρελθόντος", που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των Σεμιναρίων της Ερμούπολης 2004. Σε αυτήν συμμετείχαν η Αθηνά Χατζηδημητρίου (αρχαιολόγος ΥΠΠΟ), η Παυλίνα Καρανασάση (Ιόνιο Πανεπιστήμιο), ο Χαράλαμπος Γάσπαρης (ΚΒΕ/ΕΙΕ), η Μαρία Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου (Πανεπιστήμιο Αθηνών), η Μαρία Καζανάκη (αρχαιολόγος ΥΠΠΟ), η Ευγενία Δρακοπούλου (ΚΝΕ/ΕΙΕ), η Αγγελική Φενερλή (ιστορικός), η Φωτεινή Λέκκα (υπ. διδάκτορας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας), ο Χρήστος Λούκος (Πανεπιστήμιο Κρήτης) και η Ευδοκία Ολυμπίτου (Ιόνιο Πανεπιστήμιο).

Αντικείμενό της είχε τη διαχρονική εξέταση τεχνικών εξειδικεύσεων και επαγγελμαμάτων με την αξιοποίηση ποικίλου τεκμηριωτικού υλικού (αρχαιακές πηγές, γλυπτά και κεραμικά αντικείμενα και σκεύη, έργα τέχνης, λογοτεχνικά κείμενα, προφορικές μαρτυρίες). Η συμμετοχή αρχαιολόγων, ιστορικών, ιστορικών τέχνης και εθνολόγων που ενδιαφέρονται γι' αυτό το γνωστικό αντικείμενο θεωρούμε ότι λειτούργησε θετικά στη διεύρυνση της επικοινωνίας μεταξύ επιστημόνων διαφορετικών προελεύσεων.

Ο προβληματισμός που αναπτύχθηκε σε αυτήν αφορούσε κυρίως τις δυνατότητες και τα περιθώρια αξιοποίησης ποικίλου τύπου πηγών για τη μελέτη των τεχνικών και των επαγγελμάτων, αλλά και την προσέγγισή τους ως συνολικών πολιτισμικών φαινομένων ενταγμένων στο ιστορικό και κοινωνικό τους πλαίσιο.

Ευδοκία Ολυμπίτου

Διεθνές συνέδριο

Οι εθνικές ταυτότητες των μηχανικών: Το παρελθόν και το παρόν τους
(Σεμινάρια της Ερμούπολης, 11-14 Ιουλίου 2004)

Στο πλαίσιο των σεμιναρίων της Ερμούπολης, πραγματοποιήθηκε διεθνές συνέδριο από τις 11 έως τις 14 Ιουλίου, με θέμα: "Εθνικές Ταυτότητες των Μηχανικών, το Παρελθόν και το Παρόν τους". Το συνέδριο οργανώθηκε με τη συνεργασία του Τομέα Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών Επιστημών και Δικαίου του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και του Laboratoire Technique, Territoires et Sociétés της École Nationale des Ponts et Chaussées.

Αντικείμενο των εργασιών του συνεδρίου αποτέλεσε η εκπαίδευση και το επάγγελμα του μηχανικού από άποψη ιστορική, κοινωνιολογική, φιλοσοφική και ανθρωπολογική στο παρελθόν και σήμερα.

Η πολυμορφία στις σπουδές και τις επαγγελματικές δραστηριότητες των μηχανικών, ετερογένεια είναι ο όρος που χρησιμοποιείται στην ειδική βιβλιογραφία, θέτει εκ

των πραγμάτων το ζήτημα διερεύνησης των όρων διαμόρφωσης της επαγγελματικής ταυτότητας του/της μηχανικού στη συνάφεια που αυτή παρουσιάζει με τις επιστήμες και την κοινωνία. Απ' αυτήν την άποψη η μελέτη των σπουδών και του επαγγέλματος στα διάφορα εθνικά περιβάλλοντα, αλλά και η συγκριτική αποτίμηση των εθνικών περιπτώσεων αναδεικνύεται σ' ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον πεδίο έρευνας από το οποίο συνάγονται ευρύτερα συμπεράσματα όχι μόνο για την ιστορία της τεχνολογίας, αλλά και για την κοινωνία, την πολιτική και τις ιδέες.

Στο συνέδριο παρουσιάστηκαν 27 ανακοινώσεις στα πλαίσια της παραπάνω προβληματικής από εισηγητές προερχόμενους από 22 Πανεπιστήμια από την Ευρώπη και την Αμερική. Συγκεκριμένα παρουσιάστηκαν εργασίες οι οποίες αφορούσαν την ιστορία και το παρόν του επαγγέλματος και των σπουδών των μηχανικών στις Ηνωμένες Πολιτείες, το Μεξικό, τη Βρετανία, τη Γαλλία, τη Ρωσία, τη Σουηδία, την Πορτογαλία, τη Βουλγαρία, την Ελλάδα κ.λπ. Οι εργασίες του συνεδρίου πρόκειται να δημοσιευτούν από διεθνή εκδοτικό οίκο.

Γιάννης Αντωνίου

